

24. kötet

1896. január 31. (I., rendkívüli) [1-39. p.]

Jelen vannak: Barella Henrik elnök, községi bíró, Bauer Miksa a Keszler, Böhm és Bauer cég képviselője, Gönczöl János, Jónásch Antal az RMSTV Rt képviselője, Löllbach Gusztáv az SKB Rt képviselője, Perné Ferenc, Szalay István, Szilárdy Ödön, Auerhammer János állatorvos, Herczeg János helyettes bíró, Hricovszky András tanácsnok, Jancsik Gyula rendőrbíró, Lövinger Rezső községi orvos, Pap János községi főjegyző, Kovács Antal aljegyző

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. – *(Gönczöl János, Szalay István)* [4. p.]
2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. – *(Jóváhagyták.)* [4. p.]
3. Bemutatták a képviselő-testület legtöbb adót fizető tagjainak 1896. évre összeállított és megerősített névjegyzékét, valamint a képviseltetésre jogosítottak bejelentését. – *(A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt képviselője Löllbach Gusztáv intéző, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt képviselője Jónásch Antal igazgató, élelmezési üzletének Boczkó Dániel főszámvevő, a Salgótarjáni Takarékpénztár képviselője Okolicsányi István igazgatósági elnök, Keszler, Böhm és Bauer cég képviselője Bauer Miksa, özv. Rubint Károlyné képviselője Rákos Gyula gyógytári gondnok, mint póttag az Egyesült Magyarhoni Üveggyárak Rt képviselője Steiner Lajos könyvelő. Azonban Löllbach Gusztáv mint választott, és Jónásch Antal mint legtöbb adót fizetőként saját személyében is jogosult a tagságra, helyettük Korsós József választott, és Marschalkó Richárd, mint legtöbb adófizető lépett előre.)* [4-5. p.]
4. Elnöki jelentés arról, hogy Nógrád vármegye főispáni széke Rudnay Béla felmentése folytán megüresedett, és Dániel László országgyűlési képviselőt nevezték ki. – *(Tudomásul vették, s az ünnepélyes beiktatásra hivatalból a községi bírót és főjegyzőt küldték ki, valamint az önként jelentkező képviselő-testületi tagokat.)* [5-6. p.]
5. Elöljárósági jelentés a vármegye törvényhatósági tisztújítás alkalmával az alispáni hivatalnál történt személyi változásról, és a Füleki járás főszolgabírói és szolgabírói állások betöltéséről. – *(Tudomásul vették, és a főispánt üdvözlő küldöttséget felkérték, hogy Török Zoltán alispánnál is tisztelegjen, az elöljáróságot pedig, kiegészítve az önként jelentkező képviselőkkel Plachy József főszolgabíró, Martonfalvy Gyula, Rákóczi István és Buday Plichta Kornél szolgabírók üdvözlésére.)* [7-8. p.]
6. A földművelésügyi miniszter 99203.II-1/895. számú intézkedése, és a rimaszombati méntelep parancsnokságának 595/1895. számú értesítése, mely szerint Salgótarján nagyközségben az 1896. évi fedeztetési idényre 2 állami ménnel fedeztetési állomás engedélyeztek. Ezek számára kiszolgáltatandó zab ára mázsánként 6 forint 50 krajcárban, a széna ára mázsánként 2 forint 50 krajcárban, a fedeztetési pótdíjat 80 krajcárban állapították meg. – *(Tudomásul vették, és jegyzőkönyvi köszönetet mondtak Plachy József főszolgabírónak a ménnek kijelölése érdekében tett tevékenységéért.)* [8. p.]
7. A földművelésügyi miniszter 76513.VII-1/895. számú intézkedése a tenyészállatok beszerzési és tartási költségének kivetése ellen beadott fellebbezésekről, és azzal kapcsolatban vármegyei alispánnak a miniszteri rendelet végrehajtásáról hozott 18896/1895. számú végzése. – *(Kiadták a községi birtokosság elnökségének, és felhívták, hogy költségvetésüket július hóban adják át az elöljáróságnak, hogy az be tudja építeni a községi költségvetési előirányzatba.)* [8-9. p.]
8. A belügyminiszternek, a községbe érkező idegeneknek a fogadósok, szállodások és vendéglősök által a községi helyhatóságnál 24 óra alatti bejelentési kötelezettségéről szóló 1480/895. számú körrendelete, és ezzel kapcsolatban a vármegye törvényhatósági bizottságának a községben tartózkodó idegenek nyilvántartására 188/1889. számú határozattal alkotott, és a belügyminiszter 100.122/895. számú rendelete alapján 1896. január 1-től életbe léptetett szabályrendelete. – *(Tudomásul vették, utasították az elöljáróságot, hogy nyomtassa ki*

és ossza ki a fogadósoknak, szállodásoknak, vendéglősöknek, az érintett háztulajdonosoknak és a vállalatok igazgatóságainak.) [9-10. p.]

9. A vármegye központi választmányának a salgótarjáni országgyűlési képviselő választók 1896. évre érvényes névjegyzéke megállapítására vonatkozó 133/1895. számú végzése, és ezzel kapcsolatban bemutatott 404 választót tartalmazó névjegyzék. – *(Tudomásul vették.)* [10. p.]

10. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek egy kisdudóvodai célokra szolgáló telek, illetve épületnek vétel útján beszerzéséről hozott 374., 431. és 471/1895. számú határozatai. – *(Elfogadták a vételt.)* [részletes indoklás] [10-16. p.]

11. A vármegyei alispánnak a községi képviselő-testületnek óvodatelek és ház vételéről hozott 374. és 431/1895. számú határozatai alapján keletkezett ügyiratok betérjesztéséről kiadott 243/896. számú végzése. – *(Mivel csak most fogadták el véglegesen, az iratokat nem tudták felterjeszteni, de kéri az alispánt, hogy a törvényhatósági bizottságnál érje el az elvi jóváhagyást az eddigi képviselő-testületi határozatok alapján.)* [részletes indoklás] [16-18. p.]

12. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a községi ital és fogyasztási adó kezelésére vonatkozó szerződés és utasítás jóváhagyásáról hozott 472/1895. számú határozatát, azon jelentéssel, hogy a határozat, illetve szerződés és utasítás ellen észrevétel be nem adatott. – *(Véglegesen elfogadták.)* [18-20. p.]

13. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a község belterületén, a Karancsallyai út mentén, a Vadász Szállodával átellenben fekvő 71 □ölnyi belteleknek vétel útján megszerzéséről hozott 483/1895. számú határozatát. – *(Mivel nem volt jelen megfelelő számú képviselő, újabb közgyűlést tűztek ki március 5-re.)* [20-21. p.]

14. Olvastatott a községi képviselő-testület 426/1895. számú határozatával kiküldött községi vásárügyi bizottságnak a kereskedelemügyi miniszternek a községi vásári helypénz díjszabályzat átalakítását rendelő 70870.VI/895. számú leirata alapján beadott jelentése. – *(A díjszabályzatot részletes indoklással jóváhagyásra újra felterjesztették.)* [részletes indoklás] [21-29. p.]

15. Olvastatott a községi képviselő-testületnek Link Bernát községi vásárjog-bérlő bércsökkenés iránt beadott kérvényére hozott 537/1895. számú határozattal kiküldött bizottság jelentése. – *(A bizottság a szükséges adatokat még nem tudta beszerezni, ezért elhalasztották a döntést.)* [29. p.]

16. Előterjesztés a községi fő- és aljegyzőnek állami anyakönyv-vezetők kinevezése folytán hozott községi 321/1895. számú határozat alapján a belügyminiszterhez benyújtott kérvény elintézésének megsürgetéséről. – *(Mivel a vármegye közigazgatási bizottsága is beadványt terjesztett fel ez ügyben, várják a döntést.)* [29. p.]

17. Olvastatott a községi számvizsgáló és pénztárfelügyelő bizottság jelentése a községi 1895. évi zárszámadások betérjesztési határidejének meghosszabbítása iránti felterjesztésről. – *(Pap János főjegyző, aki a munkákat irányítja, amellet, hogy anyakönyv-vezetői tevékenységet is el kell látni, 1895. december 19-én balesetet szenvedett, melynek következtében két hónapra kiesett a munkából, ezért kérték az alispánt, hogy a zárszámadások határidejét kivételesen április végéig tolja ki.)* [részletes indoklás] [29-32. p.]

18. Előterjesztették az 1896. évi adózások alapjául szolgáló adókötelezettek összeírására, és felülvizsgálatára kiküldöttek részére a telepekre és pusztákra kiállított előfogatok költségeiről szóló jegyzéket. – *(Engedélyezték a 37 forint 60 krajcár kiutalását.)* [32. p.]

19. Előterjesztés Baumgartner Antal és nejének az 1886. évi XXII. törvénycikk 15.§-a értelmében a község kötelékébe felvételéről. – *(Az 1875 óta a községben lakó, vasgyári munkásként élő kérvényezőt, és nejét, Obreda Júliát 1 forint 50 krajcár felvételi díjért felvették a község kötelékébe.)* [32-33. p.]

20. Olvastatott Blumberg Soma salgótarjáni lakos, nyomdatulajdonos kérvénye a községi nyomdai szükségleteknek tőle való beszerzéséről. – *(Mivel Friedler Ármin megfelelő árban és minőségben szállította eddig is a szükséges nyomdai termékeket, kérvényező pedig*

kezdetlegesebb felszereléssel rendelkezik, egyelőre elutasították a kérvényt, de üzemének fejlődését nyomon kísérik.) [33-34. p.]

21. A vármegyei alispánnak 1684/1896. számú végzése, mellyel a vármegye törvényhatósági bizottságának 145/1895. számú határozatával nyert felhatalmazása alapján Salgótarján nagyközség képviselő-testülete megbízásából Barella Henrik községi bíró és a Salgótarjáni Villamossági Rt között kötött szerződést jóváhagyja. – *(Tudomásul vették, és megválasztották a műszaki munkálatokat ellenőrző bizottságba: Jónásch Antal acélgyári igazgatót, Wabrosch Béla acélgyári mérnököt, Schmiedt Géza bányamérnököt, Hroziencsik István bánya és községi mérnököt, Barella Henrik községi bírót, Pap János községi főjegyzőt, Hricsovszky András községi tanácsnokot.)* [34-35. p.]

22. Előterjesztették a múlt közgyűlés óta érkezett, múlt évi 36., és ez évi 1-3. számú vármegyei Hivatalos Értesítők. – *(Tudomásul vették.)* [36. p.]

23. A belügyminiszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő múlt évi 36. számában megjelent, az örökösödési eljárás folyamán a községi jegyző által szedhető leltározási díjakat szabályozó 95465/VII. számú rendelete. – *(Tudomásul vették.)* [36. p.]

24. A vármegye alispánjának a vármegyei Hivatalos Értesítő 1. számában megjelent 23724/895. számú rendelete a pénzsegély iránti „Felség folyamodványokhoz” kiadandó községi bizonyítványokról. – *(Tudomásul vették.)* [36. p.]

25. A belügyminiszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 2. számában megjelent, a községbe érkező idegeneknek a fogadósok, szállodások és vendéglősök által 24 óra alatti bejelentéséről kiadott 1480. számú körrendelete. – *(Tudomásul vették.)* [36. p.]

26. A vármegye törvényhatósági bizottságának a vármegyei Hivatalos Értesítő 2. számában megjelent 89/1895. számú határozata a Nógrád Vármegyei Otthon Alap rendeltetéséről és kezeléséről. – *(Tudomásul vették.)* [37. p.]

27. A belügyminiszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 3. számában megjelent 112481/895. elnöki számú körrendelete, mely szerint az ausztriai értékű 10 és 5 krajcáros ezüst váltópénz a magánforgalomban fizetésképpen csak 1896. december 31-ig, az állami pénztárak és hivataloknál pedig csak 1898. december 31-ig fogadható el. – *(Tudomásul vették.)* [37. p.]

28. A vármegye törvényhatósági bizottságának 236/1894. számú határozatával alkotott, a vármegyei Hivatalos Értesítő 3. számában megjelent szabályrendelete a járási mezőgazdasági bizottságok szervezéséről és ügyrendjéről. – *(Tudomásul vették.)* [37. p.]

29. Olvastatott Auerhammer János községi állatorvosnak az 1895. negyedik negyedéről szóló állategészségügyi jelentése. – *(Tudomásul vették.)* [37. p.]

30. Perné Ferenc községi képviselő, bányatársulati tanítónak Salgótarjánban egy községi iskola létesítéséről beadott indítványa. – *(Mivel nem volt felvéve a tárgysorozatba, nem tárgyalták, de előre jelezték, hogy elvileg egyetértenek egy középiskola felállításával, s az indítványt kiadták a községi tanügyi bizottságnak, olyan meghagyással, hogy a felállítás módozataira és költségvetésére is térjen ki jelentésében.)* [37-38. p.]

31. Pap János községi főjegyző a múlt év december 19-én utazás közben történt, balesetből eredő sérülései miatt gyógyfürdő használatra 15 napi szabadságot kér. – *(Február 3-tól engedélyezték, és a szabadság idejére Kovács Antal aljegyzőt bízták meg a jegyzői hivatal vezetésével.)* [38-39. p.]

1896. március 5. (II., rendkívüli) [39-77. p.]

Jelen vannak: Barella Henrik elnök, községi bíró, Bauer Miksa a Keszler, Böhm és Bauer cég képviselője, Horváth Imre, Huszár Antal, Jónásch Antal az RMSTV Rt képviselője, Szilárdy Ödön, Auerhammer János állatorvos, Fülep István tanácsnok, Gazdy László közgyám, Herczeg János helyettes bíró, Hricsovszky András tanácsnok, Lövinger Rezső községi orvos, Pap János községi főjegyző, Kovács Antal aljegyző

32. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. – *(Szilárdy Ödön, Huszár Antal)* [42. p.]
33. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. – *(Jóváhagyták.)* [43. p.]
34. A községi főjegyző bejelenti, hogy a községi képviselő-testület egyik régi tagját, Gerber Frigyes bányaigazgatót édesanyja elhunytával gyász érte, indítványozza a képviselő-testület részvétének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést. – *(Elfogadták.)* [43. p.]
35. Községi főjegyző bejelenti, hogy a 31/1896. számú határozattal engedélyezett 15 napi szabadsága lejárt, és február 19-én a jegyzői hivatal vezetését átvette. – *(Tudomásul vették, s a községi bíró javaslatára bizonyos költségtérítésről is határoztak. Pap János azonban kérte, hogy, mivel nyári időszakban is szükséges gyógyfürdőbe mennie, akkor döntsenek az összegekről, amely javaslatot elfogadták.)* [43-44. p.]
36. A belügyminiszternek az örökösödési eljárásról szóló 1894. évi XII. törvénycikk végrehajtásáról kiadott körrendelete. – *(Tudomásul vették, és feljogosították a főjegyzőt, hogy a körrendelet szövegét és a szükséges nyomtatványokat sokszorosítsa, az illetékes személyeket ezzel lássa el.)* [44-45. p.]
37. A belügyminiszternek 661/896. elnöki számú rendelete, és ezzel kapcsolatban vármegyei alispánnak 2684/1896. számú felhívása, a Belügyi Közlönyre előfizetők gyűjtéséről. – *(A község előfizetett.)* [45. p.]
38. A vármegye közigazgatási bizottságának a salgótarjáni anyakönyvi kerület államosítása, vagy állami segítyezése iránt benyújtott községi felterjesztésről hozott 213/1896. számú határozata. – *(A belügyminiszter a kérvényben foglaltakat túlzottnak tartotta, de hajlandó egy kizárólag anyakönyvekkel foglalkozó segédjegyzői, vagy anyakönyv-vezető helyettesi állást 500 forint tiszteletdíjjal támogatni. A képviselő-testület újabb kérvényt adott be, hogy az ajánlatnál kedvezőbb elbírálást érjen el, s annak szóbeli támogatására felkérték Szilárdy Ödönt és Pap János főjegyzőt.)* [részletes indoklás] [45-49. p.]
39. A vármegyei alispánnak 2861/1896. számú felhívása, hogy hajlandó volna-e Salgótarján nagyközség a fogyasztási és italadó beszedési csoport községekkel a veszteségre és nyereségre nézve megállapodásra lépni. – *(Elutasították a Karancsalja község által kért megállapodást.)* [részletes indoklás] [49-51. p.]
40. A vármegyei alispánnak közutak építését sürgető 13321/1895. számú felhívása. – *(Felhívták a községi építési bizottságot, hogy a megfelelő helyek birtokosaival egyezzen meg a terület vételáráról, a kutak építéséhez készítsen vázrajzokat és költségvetést, melyet a legközelebbi közgyűlésre terjesszen be.)* [51-52. p.]
41. A vármegyei alispánnak a községi óvoda helyiség vételére vonatkozó ügyiratok betérjesztését sürgető 3028/1896. számú felhívása. – *(Ezen a közgyűlésen tárgyalják, és betérjesztik.)* [52. p.]
42. A járási főszolgabíró 795/1896. számú felhívásával áttett, Geiger Náthánné salgótarjáni lakos, bordélyház tulajdonosnőnek bordélyház engedély okmány kiadása iránti kérvénye. – *(Mivel kérvényező az 1870-es évek óta a Karancsallya utcában, a 250. népsorszámú házában a szabályokat betartva üzemelteti bordélyházát, az engedély kiadását támogatták.)* [52-53. p.]
43. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a községi óvoda helyiség vételére és átalakítására vonatkozó 374., 431. és 471/1895., illetve 10/1896. számú határozatait az ingatlan vételére vonatkozó adás-vevési szerződéssel, és az épület átalakítására vonatkozó terv- és költségvetéssel kapcsolatban, azon jelentéssel, hogy azok ellen észrevétel be nem adatott. – *(Véglegesen jóváhagyták.)* [53-55. p.]
44. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a Karancsallyai út mentén, a Vadász Szállodával átellenben fekvő beltelek megvételéről hozott 483/1895., illetve 13/1896. számú határozatát. – *(A szükséges számban nem voltak jelen a képviselők, ezért újabb határidőt tűztek ki a tárgyalásra.)* [55-56. p.]
45. Olvastatott Link Bernát salgótarjáni lakos, községi helypénzszedéssel egybekötött vásárjogbérőnek a sertésvész, valamint a száj- és körömfájás járványszerű fellépése miatt a vásári

forgalomban beállott pangás következtében szenvedett kárainak figyelembe vétele, és ezzel kapcsolatban a községi képviselő-testületnek 537/1895. számú határozata alapján a községi számvizsgáló és pénztárfelügyelő bizottság jelentése. – *(Bár a szerződésben kimondták, hogy a bérlő nem léphet fel kártalanítási igénnyel, de a járvány hosszú ideig tartott, s ez kihat a jövőre is, nem várható el a károk egyedüli viselése, ezért 800 forint kártérítést szavaztak meg.)* [részletes indoklás] [56-60. p.]

46. Elnöki jelentés a községi képviselő-testületnek Dániel László főispán székfoglaló közgyűlésére kiküldő 4/1896. számú határozata alapján. – *(Jóváhagyták, hogy a küldöttségben Pap János főjegyző szabadsága miatt Eisenkolb Ivor segédjegyző vett részt, valamint a 43 forint 36 krajcár költség kifizetését.)* [60-61. p.]

47. Elnöki jelentés a községi képviselő-testületnek vármegyei alispán, valamint járási főszolgabíró és szolgabíró újabb megválasztásuk alkalmából üdvözlésre kiküldő 5/1896. számú határozat végrehajtásáról. – *(Tudomásul vették.)* [61-62. p.]

48. Elnöki jelentés arról, hogy a legutóbbi vármegyei tisztújítás alkalmával megválasztott Török Zoltán alispán március 13-án hivatalos teendők céljából a községbe érkezik. – *(Tudomásul vették, elhatározták, hogy az alispán tiszteletére bankettet rendeznek.)* [62-63. p.]

49. Olvasatott Bauer Miksa salgótarjáni lakos, mint a község által a salgótarjáni fogyasztási és italadó beszédési körre nézve kötött megváltási szerződés alapján megbízott községi kezelőnek letett biztosítéka kiadása, annak ingatlanokra való zálogjogi bekebelezés útján való biztosításáról benyújtott kérvénye. – *(Mint hogy a községi szabályrendelet ezt nem zárja ki, a takarékkönyvi betétnél és értékpapíroknál pedig értékállóbb a jelzálog, elfogadták a felajánlott pásztói és salgótarjáni ingatlan jelzáloggal való megterhelése fejében a letét kiadását.)* [részletes indoklás] [63-65. p.]

50. Elnöki jelentés arról, hogy az 1896. évi rendes sorozás Salgótarjában március 14-18. között fogják megtartani. – *(Tudomásul vették.)* [65-66. p.]

51. Előterjesztették az 1896. évre szóló ló- és szekér összeírásából eredő költségek kimutatását. – *(Elfogadták a 10 forint 40 krajcár költség kifizetését.)* [66. p.]

52. Olvasatott Lukács Gyula tűzfelügyelőnek a tűzoltó kötelezettek összeírásáról kiadott 143/896. számú felhívása. – *(Mivel törvényben meghatározott módon önkéntes tűzoltó egyeslet működik, a járási főszolgabírón keresztül kérték, hogy Salgótarját mentsék fel a köteles tűzoltóság felállításától.)* [66-70. p.]

53. Olvasatott a millenniumi Bányászati és Geológiai Kongresszus bizottságának értekezésre való felhívása. – *(Tudomásul vették.)* [70. p.]

54. Előterjesztették a Salgótarjáni Önkéntes Tűzoltó Egyeslet parancsnokságának a január 29-én és február 27-én kiűtött tűzvész alkalmával fogatokkal elsőként megjelentekről szóló jelentése. – *(Mindkét esetben saját fogattal Benkő Sándor jelent meg elsőként, ezért 10 forint, másodikként, illetve negyedikként jelent meg Böhm Béla fogatával Eczet Lajos kocsis 4 forint, a második tüzesetnél másodikként megjelent Deák András kocsis 3 forint, az elsőnél harmadikként, a másodiknál ötödikként Szalay István fogatával megjelent Juhász Sándor kocsis 3 forint, a második tüzesetnél saját fogatával harmadikként megjelent Fülep Pál 2 forint, az első alkalommal negyedikként saját fogatával megjelent Herczeg János 1 forint jutalomban részesült.)* [70-71. p.]

55. Előterjesztés Simon István és családjának az 1886. évi XXII. törvénycikk 10.§-a alapján a község kötelékébe felvételéről. – *(Mivel Simon István 1877-től 1888. évi elhunytáig a községben lakott, vasgyári munkásként élt, nejét, Frics Amáliát, valamint Lizon, Emília, Antal és Gusztáv nevű gyermekét 1 forint 50 krajcár felvételi díjért felvették a község kötelékébe.)* [71-72. p.]

56. A járási főszolgabíró 8825/1895. számú végzése, mellyel vármegyei alispánnak 21471/1895. számú végzésében foglalt megbízatása folytán a Tarján-pataknak és mellékfolyóinak szabályozására, valamint a községben felgyülemlő szennyvizeknek

levezetésére vonatkozó helyszíni tárgyalást április 9-én 10 órakor Salgótarján község házára tűzi ki. – *(Tudomásul vették, a község részéről az elöljáróságot és a községi vízműveket felügyelő bizottságot jelölték ki, valamint kihirdették, hogy a műszaki tervek a járási főszolgabíró hivatalos helyiségében közszemlére lesznek kitéve.)* [72-73. p.]

57. Olvastatott Gazdy László salgótarjáni lakos, okleveles kántortanító előterjesztése Salgótarján nagyközségben a millennium emlékére felállítandó községi, vagy államilag segélyezett községi reáltanoda, esetleg gimnázium létesítéséről. – *(Mivel a tárgysorozatba nem lett felvéve, nem tárgyalták, de a 30/1896. számú indítvány mellett a tanügyi bizottság figyelmébe ajánlották.)* [73-74. p.]

58. Előterjesztették a múlt közgyűlés óta érkezett 4-7. számú vármegyei Hivatalos Értesítőket. – *(Tudomásul vették.)* [74-75. p.]

59. A belügyminiszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 4. számában megjelent 1895. évi 113103/VIII-a, és 1896. évi 942/VIII-a számú körrendelete, mely szerint az örökösödési eljárásról szóló, 1896. január 1-én hatályba lépett 1894. évi XVI. törvénycikk 23. §-a értelmében a telekkönyvek rendben tartását, és az ingatlanokat képező hagyatékoknál az örökös halálától számított három hónap alatt a hagyatéki eljárásnak hivatalból való megindítását rendeli. – *(Tudomásul vették, és támogatták az elöljáróság intézkedését, hogy a községi irattárban lévő telekkönyvi másolatokat ki kell egészíteni.)* [75. p.]

60. A földművelésügyi miniszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 5. számában megjelent 2964-III/896. számú körrendelete a kőbányai piacon elhelyezett sertésállományban fellépett száj- és körömfájás betegség elterjedésének meggátolásáról. – *(Tudomásul vették.)* [75-76. p.]

61. A vármegyei Hivatalos Értesítő 7. számában megjelent „Tájékoztató a földműves és munkás népnek az ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintése céljából tervezett tömeges felrándulásai tekintetében.” – *(Tudomásul vették, s közhírré tették, hogy ezt a szándékot az elöljáróságnál kell bejelenteni.)* [76. p.]

62. A vármegyei alispánnak a járási hatóságok és a községi elöljáróságok részéről a központba irányított pénzküldeményekre, valamint a kis- és nagyközségekben a pénztár-vizsgálatokra vonatkozólag a vármegyei Hivatalos Értesítő 7. számában 3222/1896. szám alatt kiadott körrendelete. – *(Tudomásul vették.)* [76. p.]

Indítványok:

63. Járási főszolgabíró 795/1896. számon kiadott felhívása alapján Geiger Náthánné salgótarjáni lakosnő részére bordélyüzlet engedélyezésének véleményezéséről megtartott tárgyalás, és annak alapján hozott 42/1896. számú határozatból folyólag több képviselő a bordélyházaknál észlelt szeszes italok szabad kimérésének megakadályozása iránt a kellő lépések megtételét indítványozza. – *(Mivel a törvények ezt tiltják, felkérték a járási főszolgabírót, mint elsőfokú rendőrhatalóságot, hogy ezt ellenőriztesse, és tegye meg a szükséges lépéseket.)* [76-77. p.]

1896. április 23. (III., rendkívüli) [78-80. p.]

Jelen vannak: Bauer Miksa a Keszler, Böhm és Bauer cég képviselője, Gönczöl János, Löllbach Gusztáv az SKB Rt képviselője, Szalay István, Szilárdy Ödön, Jancsik Gyula rendőrbíró, Pap János községi főjegyző

64. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. – *(Bauer Miksa, Löllbach Gusztáv)* [79. p.]

65. A megelőző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. – *(Jóváhagyták.)* [79. p.]

66. A járási főszolgabíró 3386/1896. számú felhívása, mely szerint a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt által a Pálfalva-etes-i bányavasútból kiágazólag a salgótarjáni bányatelepig, illetve a MÁV Salgótarján állomásán építendő szénrakodóig tervezett villamos üzemű szárnyvonal közigazgatási bejárásának határidejéül 1896. április 24-én 10 órát tűzte ki, melyre a község

kiküldötteit meghívja. – *(A község képviselével Szilárdy Ödön képviselőt, Pap János főjegyzőt és Jancsik Gyula rendőrbíróat bízták meg.)* [79-80. p.]

1896. április 29. (IV., rendes) [80-137. p.]

Jelen vannak: Barella Henrik elnök, községi bíró, Bauer Miksa a Keszler, Böhm és Bauer cég képviselője, Gönczöl János, Horváth Imre, Huszár Antal, Jónásch Antal az RMSTV Rt képviselője, Perné Ferenc, Rákos Gyula özv. Rubint Károlyné képviselője, Szilárdy Ödön, Unger Gusztáv, Auerhammer János állatorvos, Fülep István tanácsnok, Gazdy László közgyám, Herczeg István tanácsnok, Hroziencsik István községi mérnök, Jancsik Gyula rendőrbíró, Lövinger Rezső községi orvos, Pap János községi főjegyző, Kovács Antal aljegyző, Rákóczy István tiszteletbeli főszolgabíró

67. Előterjesztették az 1895. évi községi számadásokat és naplókat, valamint az 1896. évre szóló községi vagyonelejtart a községi előjáróság indoklását, és a községi számvizsgáló és pénztárfelügyelő jelentését tartalmazó jegyzőkönyvvel. – *(Községi alap pénztára, községi szegényalap pénztára, községi kórházalap pénztára, községi pénztár, községi törzsvagyon gyarapítási és rendelkezési alap pénztára, vásárjog jövedelem, könyvtáralap pénztára, polgári iskola alap pénztára, járdaalap pénztára, tűzrendészeti célokra szánt alap pénztára, községi faiskola fenntartási alap pénztára, vicinális közmunka alap pénztára, községi közmunka pénztár, tűzvéddadó pénztár, temetkezési alap pénztár, toronyóra beszerzési alap pénztár, kisdédóvoda alap pénztár, katona beszállásolási pótlék pénztára, törvényhatósági útdó pénztár, vármegyei közmunka pénztár, a község vagyoni leltára – elfogadták és utasították a főjegyzőt, hogy terjesszen elő olyan javaslatot, mely alapján a képviselő-testület meg tudja indokolni a számadások határidejének csúszását az alispánnál.)* [80-137. p.]

1896. április 29. (rendes) [138-166. p.]

Jelen vannak: Barella Henrik elnök, községi bíró, Bauer Miksa a Keszler, Böhm és Bauer cég képviselője, Gönczöl János, Horváth Imre, Huszár Antal, Jónásch Antal az RMSTV Rt képviselője, Perné Ferenc, Rákos Gyula özv. Rubint Károlyné képviselője, Szilárdy Ödön, Unger Gusztáv, Auerhammer János állatorvos, Fülep István tanácsnok, Gazdy László közgyám, Herczeg István tanácsnok, Hroziencsik István községi mérnök, Jancsik Gyula rendőrbíró, Lövinger Rezső községi orvos, Pap János községi főjegyző, Kovács Antal aljegyző, Rákóczy István tiszteletbeli főszolgabíró

Szám nélkül: A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. – *(Jónásch Antal, Gönczöl János)* [142. p.]

68. A megelőző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. – *(Jóváhagyták.)* [142. p.]

69. Olvастatott a község előjáróságának az 1895. év folyamán a községet közelebbről érdeklő fontosabb mozzanatokról szóló jelentése. – *(Tudomásul vették, és elismerésüket fejezték ki Eisenkolb Ivor segédjegyzőnek a jelentés összeállításáért.)* [142. p.]

70. Előterjesztették a község 1895. évi ügьforgalmi kimutatását. – *(Tudomásul vették.)* [142. p.]

71. Olvастatott a községi előjáróságnak a községi képviselő-testület által az 1886. évi XXII. törvénycikk 145. §-a értelmében a községi szegényügyről készitendő 1895. évi jelentés fogalmazványá. – *(Elfogadták.)* [142-143. p.]

72. Előterjesztették a községi számvizsgáló és pénztárfelügyelő bizottságnak az április 13-án megtartott pénztárvizsgálatról szóló jelentését, és a felvett leltárt. – *(Tudomásul vették.)* [143. p.]

73. Előjárósági jelentés arról, hogy Lázár Zoltán községi képviselő a községből elköltözött, helyette az 1886. évi XXII. törvénycikk 42. §-a értelmében a legtöbb adót fizető képviselők

névjegyzékében következő póttagot, az Egyesült Magyarhoni Üveggyárak Rt képviselőjét, Steiner Lajost hívták be. – *(Tudomásul vették.)* [143. p.]

74. Elöljárósági előterjesztés Lázár Zoltán községi képviselőnek elköltözése miatt a községi vízművekre felügyelő bizottságban megüresedett helyének választással betöltéséről. – *(Wabrosch Béla acélgyári mérnök, községi képviselőt választották meg.)* [143. p.]

75. A belügyminiszternek az állami, vagy más nyilvános felügyelet alatti alapok költségére kiszolgáltatandó gyógyszereknek rendelése és kezelése, valamint a szegény betegek gyógykezelése tárgyában, a vármegyei alispánnak 1095/1896. számú végzéssel kiadott 16971.VI-11. számú körrendelete, és az erre vonatkozó általános szabályzat azon egészségügyi személyek számára, kik állami vagy más nyilvános felügyelet alatt álló alap költségére gyógyszereket rendelnek vagy készítenek. – *(Tudomásul vették, a Salgótarjában lakó orvosokkal és gyógyszerészekkel való közlését rendelték el.)* [143-144. p.]

76. A belügyminiszternek a föld- és erdőbirtokkal bíró törvényhatóságok, városok és községek gazdatisztjeinek és erdészeinek a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetéhez való hozzájárulásra vonatkozólag február 7-én 9481. szám alatt kelt, és járási főszolgabírónak 2404/1896. számon kiadott felhívása. – *(Mivel Salgótarjánnak sem föld, sem erdőbirtoka nincs, ezért nem érinti.)* [144. p.]

77. Az Ezredéves Országos Kiállítás Igazgatósága által a szegényebb sorsú kisiparosok, kiskereskedők és ipari segéd munkásoknak az ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintése céljából tervezett tömeges felrándulása tekintetében 12372/1896. szám alatt kiadott „Tájékoztató”. – *(Tudomásul vették és kiadták a községi „Millenniumi” ünnepségeket rendező bizottságnak.)* [144. p.]

78. Az Ezredéves Országos Kiállítás Igazgatósága által a földműves és munkás népeknek az ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintése céljából tervezett tömeges felrándulása tekintetében kiadott „Tájékoztató” – *(Tudomásul vették és kiadták a községi „Millenniumi” ünnepségeket rendező bizottságnak.)* [144. p.]

79. A vármegyei alispánnak a „vármegyei betegápolási alap” hozzájárulás, és a „millennium pótdadó alap” címén kivetendő összeg kivetése alapjául szolgáló állami egyenes adók hiteles kimutatásáról 484/1896. számon kiadott körrendelete. – *(Tudomásul vették.)* [145. p.]

80. A vármegyei alispánnak a községi előjáróság által a központba, illetve a főszolgabírókhoz irányított pénzküldemények, valamint a községi pénztárvizsgálatokra vonatkozó 3222/1896. számú körrendelete. – *(Tudomásul vették.)* [145. p.]

81. A vármegyei alispánnak a Füleki járás 2. számú vicinális útcsoport tervezetét jóváhagyó 14933/1895. számú végzése. – *(Tudomásul vették, egyben felkérték a járási főszolgabírót, mint elnököt, hogy a vicinális úti bizottságot alakítsa meg, és a munkálatokat minél előbb kezdjék meg, a főjegyzőt pedig utasították, hogy a járdaépítési szabályzatot a végzésnek megfelelően alakítsa át.)* [145-146. p.]

82. A járási főszolgabírónak a bordélyházi üzletekben a szeszes italok árusítását betiltó 3041/1896. számú végzése. – *(Tudomásul vették.)* [146. p.]

83. A járási főszolgabírónak 2269/1896. számú értesítése, mely szerint a Besztercebányai Kereskedelmi és Iparkamara körzetébe iparfelügyelőül Sóde Rezső iparfelügyelő budapesti lakost, helyetteséül Péterffy Zoltán pozsonyi lakost nevezte ki a kereskedelemügyi miniszter. – *(Tudomásul vették.)* [146-147. p.]

84. A Besztercebányai Kereskedelmi és Iparkamara elnökségének, a kereskedelemügyi miniszter felhívása folytán a gazdasági gépeknek hazai gazdasági gépgyárakból való beszerzéséről kiadott 831/896. számú felhívása. – *(Tudomásul vették.)* [147. p.]

85. A Budapesti Királyi Posta és Távírda Igazgatóságnak a kereskedelemügyi miniszter 2819/896. számú rendelete alapján, a postai úton, vagy postatakarék pénztáraktól érkezett pénzküldemények okmányolásáról kiadott 9554/1896. számú értesítése, és ezzel kapcsolatban vármegyei alispánnak 3739/1896. számú rendelete. – *(Tudomásul vették.)* [147. p.]

86. A Besztercebányai Királyi Erdőfelügyelőségnek a millenáris emlékfák ültetése ügyében a földbirtokosokhoz intézett 159/1896. számú értesítése. – *(Tudomásul vették.)* [147. p.]
87. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a Karancsallyai út mentén, a Vadász Szállodával átellenben fekvő beltelek megvételéről hozott 44/1896. számú határozatát, annak jelentésével, hogy a határozattal március 23-ra kitűzött közgyűlés megtartható nem volt. – *(A szükséges számban nem voltak jelen a képviselők, ezért újabb határidőt tűztek ki a tárgyalásra, egyben Jónásch Antalt, Löllbach Gusztávot és Huszár Antalt megbízták, hogy az előjárósággal együtt végezzen helyszíni szemlét, és erről tegyen jelentést.)* [147-149. p.]
88. Olvastatott a községi építkezési bizottságnak a képviselő-testületnek közutak építéséről, és az e célra szolgáló építési telkek vétel útján beszerzéséről hozott 40/1896. számú határozatával kapott megbízás végrehajtásáról szóló jelentése. – *(Két alkalmas helyet találtak, az egyik a Pécskő utcában, ahol 120 □öl terület megvétele volna szükséges, a másik a régi Temető utcában, ahol már magánemberek elkészítettek egy kutat, de az építési költségek megtérítése fejében hajlandók átadni a községnek, a 20 □ölnyi területet pedig Szilárdy Ödön a községnek ajándékozta. Jónásch Antalt, Löllbach Gusztávot és Huszár Antalt megbízták, hogy az előjárósággal együtt végezzen helyszíni szemlét, és erről tegyen jelentést.)* [részletes indoklás] [149-152. p.]
89. Olvastatott a községi képviselő-testület 30. és 57/1896. számú határozatával kiküldött községi tanügyi bizottságnak a községben felsőbb iskolák létesítéséről beadott jelentése. – *(Javasolták, hogy 3 éves felsőkereskedelmivel egybekötött fiú- és leány polgári iskolát állítsanak fel, mely épület 48 ezer forintba, éves működése 12360 forintba kerülne. A képviselő-testület vita után elfogadta a polgári iskolát, de a kereskedelmi helyett felső ipariskolát javasolt. Bizottságot alakítottak, melynek feladata a részletek és költségvetés kidolgozása.)* [részletes indoklás] [152-153. p.]
90. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a községi ital és fogyasztási adókezelő biztosítékának megállapításáról hozott 49/1896. számú határozatát, azon jelentéssel, hogy az ellen észrevétel be nem adatott. – *(Véglegesen jóváhagyták.)* [153-154. p.]
91. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a szarvasmarhák száj- és körömfájása, és a sertésvész járvány folytán betiltott vásárok miatt a községi vásárjog bérlő anyagi veszteségeinek kárpótlása céljából bércsökkentésről hozott 45/1896. számú határozatát, azon jelentéssel, hogy az ellen észrevétel be nem adatott. – *(Véglegesen jóváhagyták.)* [154-155. p.]
92. Elnöki jelentés a községi képviselő-testületnek vármegyei alispán fogadtatásáról és üdvözléséről hozott 48/1896. számú határozata végrehajtásáról. – *(Tudomásul vették, és elfogadták a 46 forint 34 krajcár költség kifizetését.)* [155. p.]
93. Elnöki előterjesztés a Nógrád vármegye ezredéves ünnepélyi bizottsága által hozott határozatoknak Salgótarján nagyközségben leendő végrehajtásáról. – *(Minden felekezetet ünnepi istentisztelet tartására kértek fel, iskolai ünnepélyeket tartanak, a lakosságot felhívták, hogy házaikat május-június hónapban nemzeti színű zászlókkal díszítsék, a községi épületeket is zászlókkal díszítik, ünnepi díszközgyűlést tartanak június elején, ünnepélyességi bizottságot hoztak létre a további események szervezésére, melynek költségkeretét 200 forintban állapították meg. Nem tartották célszerűnek, hogy június 8-án népi ünnepélyt tartsanak Salgótarjánban, mert a lakosság nagy része idegen anyanyelvű, és a rendezvényt fegyveres ellenőrzés mellett kellene megtartani.)* [részletes indoklás] [156-157. p.]
94. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület ügyvivő elnökségének az egyesület által létesítendő millenniumi nemzeti alapítványhoz való hozzájárulás iránti felhívása. – *(50 forint támogatást szavaztak meg.)* [157-158. p.]
95. Olvastatott a Salgótarjáni Önkéntes Tűzoltó Egylet parancsnokságának hivatalos jelentése a március 17-én kiűtött tűzvész alkalmából a tűzfecskendők és lajtok kiszállítása céljából elsőként megjelent fogat tulajdonosokról, illetve kocsisokról. – *(Elsőként saját fogatával megjelent Huszár György 5 forint, másodikként Böhm Béla fogatával megjelent Eczet Lajos*

kocsis 3 forint, harmadikként saját fogatával megjelent Herczeg János 2 forint, valamint a saját fogatával megjelent Fülep Pál és Berta József, valamint a Salgótarjáni Köszénbánya Rt fogatával megjelent Bodnár István és Berta János kocsisok 1-1 forint jutalmat kaptak.) [158. p.]

96. Olvastatott Ruttkay Sándor evangélikus lelkésznek a községi kised óvoda felügyelő bizottság elnökéhez intézett, és onnan illetékességi szempontból áttett levele, melyben a felügyelő bizottsági tagsági állásáról lemond. – *(Sajnálattal tudomásul vették, megköszönték eddigi tevékenységét, és új tagnak Gazdy Lászlót választották.)* [159. p.]

97. Olvastatott a Salgótarjáni Tanító Testületnek a tantestület köréhez tartozó összes elemi iskolák május 9-én együttesen megtartandó ezredéves iskolai ünnepélyének költségeihez való hozzájárulás iránt beadott kérvénye. – *(100 forintot szavaztak meg.)* [részletes indoklás] [159-160. p.]

98. Olvastatott Kis János salgótarjáni lakos kérvénye, melyben a Tarján-patakon átvezető gyaloghídnak beltelkéről eltávolítását kéri. – *(Erről a községi építkezési bizottság már intézkedett.)* [160. p.]

99. Olvastatott Martonfalvay Zoltán községi díjnoknak, egészségügyi szempontból, napidíjának folyósítása mellett, május hó végéig terjedő kéthavi szabadságot iránti kérvénye. – *(Mivel orvosi bizonyítvánnyal igazolta betegségét, az április havi díj kifizetését jóváhagyták, a májusi díjat, mint előleget felveheti, de mivel nem megválasztott tisztviselő, június hónaptól az 55 forint 80 krajcárt havi 10 forintos részletekben vissza kell térítenie.)* [160-161. p.]

100. Előterjesztették a felfalusi evangélikus és református templom felépítésére szóló adomány iránti kérelmet és gyűjtőívet. – *(5 forint adományt szavaztak meg.)* [161. p.]

101. A kecskeméti református jogakadémia igazgatóságának a Pusztaszeren felállítandó millenniumi emlékre a községi képviselő-testület által gyűjtött adományok átvételét elismerő és köszönő levele. – *(Tudomásul vették.)* [161. p.]

102. Weisz Alfréd salgótarjáni lakosnak a községben letelepedés engedélyezése iránti kérvénye. – *(Engedélyezték Arad szabad királyi város tanácsa igazolása alapján.)* [161-162. p.]

103. Előterjesztették a múlt közgyűlés óta érkezett vármegyei 8-12. számú Hivatalos Értesítőket. – *(Tudomásul vették.)* [162. p.]

104. A földművelésügyi miniszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 10. számában megjelent 15715-II.1/896. számú értesítése, mely szerint községi kiküldöttek Mezőhegyesre ménék kiválasztása végett csak a tőle nyert felhatalmazás alapján küldhetők. – *(Tudomásul vették.)* [162. p.]

105. A földművelésügyi miniszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 10. számában megjelent 4147-IV.2/896. számú felhívása állami és törzskönyvben bejegyzett magán tenyészetekben rendelkezésre álló és eladó, hágóképes tenyészbikáknak a községek általi beszerzésének feltételeiről. – *(A községi birtokossági elöljárósággal közölték.)* [162. p.]

106. A vármegyei alispánnak a vármegyei Hivatalos Értesítő 10. számában megjelent, a kártékony rovarok irtását rendelő 5594/1896. számú körrendelete. – *(Községi bíró jelentette, hogy az intézkedéseket már megtették.)* [162. p.]

107. A vármegyei alispánnak a vármegyei Hivatalos Értesítő 10. számában megjelent, a községi 1895. évi számadásoknak május 5-ig betérjesztését rendelő 5586/1896. számú körrendelete. – *(Tudomásul vették azzal, hogy Salgótarjánnak az alispán a hó végéig halasztást engedélyezett.)* [162-163. p.]

108. A kereskedelemügyi miniszternek, a vármegye közigazgatási bizottsága által 548/1896. számon a vármegyei Hivatalos Értesítő 10. számában közzé tett, a sertésenyésztéssel foglalkozó gazdák részére tengeri szállításnál a hazai vasútvonalakon viteldíj-kedvezmény engedélyezéséről szóló 11007. számú intézkedése. – *(Tudomásul vették.)* [163. p.]

109. A vallás és közoktatásügyi miniszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 12. számában megjelent, a Magyarországon községi illetőséggel bíró magyar állampolgárok Horvát-Szlavonország területén, vagy viszont, Horvát-Szlavonországban községi illetőséggel bíró magyar állampolgároknak Magyarország területén kötni szándékolt házasságához szükséges házassági akadályok alól való felmentvény alkalmazása körül követendő eljárásra vonatkozó, az izraelita anyakönyv-vezetőkkel leendő közlés végett 9049. szám alatt kiadott utasítása. – *(Tudomásul vették.)* [163. p.]

110. A földművelésügyi miniszternek a vármegyei Hivatalos Értesítő 12. számában megjelent, a ruszti szőlők gommosse bacilleire szőlőbetegség mentességét, és az elrendelt zárlat alól való felmentését kimondó 18478-VI.1. számú körrendelete. – *(A községi szőlőbirtokosokkal közölték.)* [163. p.]

111. A vármegye törvényhatósági bizottságának 3/1896. számú határozatával alkotott, felsőbb jóváhagyást nyert, és a vármegyei Hivatalos Értesítő 12. számában közzé tett, a vármegyei törvényhatóság útkaparóinak szolgálati viszonyáról szóló szabályrendelet. – *(Tudomásul vették.)* [163-164. p.]

112. A vármegye közigazgatási bizottságának járási főszolgabíró 3802/1896. számú átiratával kiadott, a községi óvónők választását és a megválasztottak díjleveleit jóváhagyó 670/1896. számú végzése. – *(Tudomásul vették, és kiadták a községi óvoda felügyelő bizottságnak.)* [164. p.]

113. A vármegyei alispánnak a községi 1895. évi számadásoknak betérjesztéséről felterjesztett községi 17/1896. számú határozatában foglalt indokok alapján, folyó hó végéig halasztást engedélyező 5512/1896. számú végzése. – *(Tudomásul vették.)* [164. p.]

114. A vármegyei alispánnak, járási főszolgabíró 2697/1896. számú felhívásával kiadott, 4635/1896. számú végzése a „Közigazgatási elvi határozatok egyetemes gyűjteménye” című könyvre előfizetésről. – *(Megrendelték.)* [164. p.]

115. Az Árva vármegye Tresztevai járás főszolgabírájának 1075/1896. számú átirata, melyben a községi képviselő-testület által az usztyei tűzkárosultak részére megszavazott, és Árva vármegye alispánjához áttett 10 forintnyi segélyadományért a tűzkárosultak nevében köszönetét fejezi ki. – *(Tudomásul vették.)* [164-165. p.]

116. A belügyminiszternek az ország ezredéves fennállásának ünneplése alkalmából kiültetendő emlékfák ügyében, a vármegyei alispán 6762/1896. számú végzésével kiadott, 22029-II. számú felhívása. – *(A község különböző pontjaira már ültettek emlékfákat, de ha még csemeték ültethetők, utasították a községi bírót, hogy lehetőleg gyümölcsfákat a község határától délre, Pálfalva felé, a törvényhatósági út két oldalára ültettessen. Ha az idő már nem alkalmas rá, akkor ősszel.)* [165. p.]

Indítványok:

117. Szilárdy Ödön községi képviselő indítványa, hogy a község területén működő összes tanítóknak az ország ezredéves fennállásának megünneplése alkalmából Budapesten rendezett millenniumi kiállítás megtekintése céljából a községi itál és fogyasztási adóból befolyó jövedelemből egyenkint 30 forint millenniumi jutalom adassék. – *(Elfogadták.)* [165-166. p.]

118. Szilárdy Ödön községi képviselő indítványozza, hogy a községi előjáróság tagjai az ország ezredéves fennállásának megünneplése alkalmából a Budapesten rendezett millenniumi kiállítás megtekintése céljából a községi itál és fogyasztási adóból befolyó jövedelemből millenniumi jutalomban részesítenek. – *(Elfogadták Bauer Miksa azon kiegészítésével, hogy a községi rendszeres alkalmazottak is javadalmazásuk 5%-ának megfelelő jutalomban részesüljenek.)* [166. p.]

1896. május 12. (V., rendkívüli) [166-175. p.]

Jelen vannak: Barella Henrik elnök, községi bíró, Dokupil Vilmos, Gönczöl János, Jónásch Antal az RMSTV Rt képviselője, Szalay István, Szilárdy Ödön, Auerhammer János állatorvos,

Fülep István tanácsnok, Gazdy László közgyám, Herczeg István tanácsnok, Herczeg János helyettes bíró, Hroziencsik István községi mérnök, Pap János községi főjegyző, Kovács Antal aljegyző

119. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. – (Szilárdy Ödön, Szalay István) [167. p.]

120. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. – (A sok tárgy és a rövid idő miatt nincs letisztázva és hitelesítve, ezért a következő közgyűlésre halasztották.) [167. p.]

121. Előterjesztették az 1896. évi községi (vicinális) közmunka összeírását, és a község eljárásának a közmunka mérve és váltságdíjak megállapítására vonatkozó jelentését. – (A községnek 6230 méter útvonalat és 4525 □ölnyi közteret kell rendben tartania. Az összeírás szerint 389 igavonó állat, 171 közönséges, 209 kő vagy téglaház, 14 emeletes ház, 1802 idegen házban lakó egyén és 16 családtagra esik kötelezettség. A kivetési alap 2079 forint 20 krajcár vicinális közmunka és 1276 forint 80 krajcár községi közmunka. Kivetés: igavonó állatok után 0,5 igás, közönséges ház után 2, kő vagy téglapépület után 5, emeletek után 2 kézi, idegen házban lakó személyek, valamint családtagok után egyaránt 1-1, de maximum 3 kézi napszám. Váltságdíj: egyfogatú igás napszám 1 forint 20 krajcár, kézi napszám 1 forint.) [részletes indoklás] [167-170. p.]

122. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek április 29-én tartott rendkívüli közgyűlésében a Salgótarján nagyközség területén működő tanítók és községi tisztviselők, illetve alkalmazottak millenniumi jutalmazásáról tett, és ugyanakkor 117. és 118/1896. számú határozattal elvileg elfogadott indítványokat, valamint Bauer Miksa községi képviselő írásbeli pótindítványát. – (A vármegyei törvényhatósági bizottságot kérték, hogy az idő rövidsége miatt májusi ülésén adjon felhatalmazást az alispánnak az összesen 1540 forint 50 krajcár jutalom kifizetésének jóváhagyására.) [részletes indoklás] [170-172. p.]

123. Előterjesztés a községi belterület határáról a vasúti indóházhoz vezető törvényhatósági útvonalon, és még a község belterületén is szükséges villamos lámpák felállításáról. – (Mivel négy vonat érkezik, vagy indul sötétben, szükségesnek tartották a vasútállomásig vezető úton is lámpák felszerelését, ezért megbízták a villamossági ellenőrző szakbizottságot a lámpák mennyiségének megállapítására, valamint a költségvetés elkészítésére, illetve a község belterületén még felállítandó lámpákra javaslatlételre.) [172-173. p.]

124. Olvastatott Jónásch Antal, Lépes Miksa, Porázik György, Unger Gusztáv és Kilvály János, mint a községi képviselő-testületnek 318/1895. számú határozatával megválasztott, továbbá Jónásch Antalné, Borbély Lajosné, Marschalkó Richárdné és Lépes Miksáné, mint a felügyelő bizottság által megválasztott községi óvoda felügyelő bizottsági tagoknak a tisztükről lemondó nyilatkozata. – (Sajnálattal vették tudomásul, és köszönetet mondtak eddig tevékenységükért. Megválasztották tagnak Schmiedt Gézát, Rákos Gyulát, Hroziencsik Istvánt, Szalay Istvánt és Horváth Imrét, a nőtagok megválasztását pedig a bizottság hatáskörébe utalták.) [173. p.]

125. Olvastatott a községi képviselő-testületnek 93/1896. számú határozatával kiküldött „ezredéves ünnepélyességi bizottság” jegyzőkönyvi jelentése. – (Elfogadták, hogy a június 8-án Budapesten rendezendő ünnepség miatt a képviselő-testületi díszközgyűlést június 14-én tartsák a járási főszolgabíró elnöklete alatt, melyen beszédet Kovács Nándor esperes-plébános mondjon. A díszközgyűlést a belvásártéren tartják kedvező idő esetén, hogy minél többen részt tudjanak venni rajta.) [részletes indoklás] [173-174. p.]

126. Előterjesztették a múlt közgyűlés óta érkezett 13. számú vármegyei Hivatalos Értesítőt. – (Tudomásul vették.) [174-175. p.]

1896. június 3. (VI., rendes) [175-206. p.]

Jelen vannak: Barella Henrik elnök, községi bíró, Bauer Miksa a Keszler, Böhm és Bauer cég képviselője, Gönczöl János, Horváth Imre, Löllbach Gusztáv az SKB Rt képviselője, Porázik

György, Szilárdy Ödön, Auerhammer János állatorvos, Hricsovszky András tanácsnok, Jancsik Gyula rendőrbíró, Lövinger Rezső községi orvos, Pap János községi főjegyző

127. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. – (*Löllbach Gusztáv, Bauer Miksa*) [178. p.]

128. A április 29-én és május 12-én tartott gyűlések jegyzőkönyveinek felolvasása. – (*Jóváhagyták.*) [178. p.]

129. A vármegyei alispánnak a Budapesten megtartandó II. egyetemes tanügyi kongresszus, és az V. egyetemes tanítói gyűlésen megjelenő tanítók segélyezéséről kiadott 8432/1896. számú végzése. – (*Mivel már határozott a képviselő-testület a tanítók támogatásáról, azt megerősítették.*) [részletes indoklás] [178-180. p.]

130. A vármegyei alispánnak a járási főszolgabíróság 4139/1896. számú átiratával áttett, Salgótarján nagyközség területére a sertésvész zárlat beszüntetését kimondó 8368/1896. számú végzése. – (*Tudomásul vették.*) [180. p.]

131. Balassagyarmat város képviselő-testülete és előjáróságának gyászjelentése a város főbírája, Reményi Károly elhunytáról. – (*Jegyzőkönyvi részvétet nyilvánítottak.*) [180-181. p.]

132. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a községi vicinális közmunka mértékét és váltságdíját megállapító 121/1896. számú határozatát, és ezzel kapcsolatban a közmunka összeírást. – (*A megállapított 3236 kézi napszám után kivetett 4632 forint 80 krajcár összeget a főjegyzőnek kell az összeírtakra kivetni.*) [181-183. p.]

133. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a község területén működő tanítók és tanítónők, valamint községi tisztviselők, illetve előjárók és egyéb alkalmazottak millenniumi jutalmazásáról hozott 122/1896. számú határozatát, azon jelentéssel, hogy az ellen észrevétel be nem adatott. – (*Véglegesen jóváhagyták.*) [183-184. p.]

134. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek közutak építése, és e célra építési teleknek vételéről hozott 88/1896. számú határozatát a kiküldött bizottság jelentésével. – (*Nem volt határozatképes a közgyűlés, ezért a következő közgyűlésre halasztották.*) [184-185. p.]

135. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a Karancsallyai út mentén, a Vadász Szállodával átellenben fekvő beltelek megvételéről hozott 483/1895., 13., 44. és 87/1896. számú határozatait a kiküldött bizottság jelentésével. – (*Ezen a területen kívül még szükségesnek tartották az ezzel szemben lévő területet – ahonnan továbbra is biztosították szolgálmi jog alapján Benkő Pál házához a bejárást – és a Pécskő patak medrét is megvenni Szilárdy Ödöntől 2500 forintért. Egyben a patak befedését is elhatározták a takarékpénztár épületétől a vasútig, a kispiac bővítése érdekében.*) [részletes indoklás] [186-193. p.]

136. Előterjesztették az 1896. évre szóló tűzvédadó egyéni kivetési lajstromot. – (*Elfogadták az 1321 forint tűzvédadó-kivetést.*) [193. p.]

137. Előterjesztették a járdaépítési költségeknek 1896. évre esedékes részéről szerkesztett egyéni kivetést. – (*Elfogadták az 1999 forint 55 krajcár járdaépítési költség kivetési lajstromát.*) [193. p.]

138. Olvastatott Vattay József községi pénztárnok kérvénye az 1894. évben az iskolák és szegénysorsú tanulók segélyezésére kifizetett, de a számadásban kiadásként el nem számolt 84 forintnak utólagos kiutalása iránt. – (*Mivel nyugtákkal igazolta a 84 forint kifizetését, melyről az elszámoláskor megfeledkezett, és az akkor hiányként jelentkező összeget azonnal magánvagyonából pótolta, elfogadták a kérését.*) [193-195. p.]

139. Olvastatott a Salgótarjáni Önkéntes Tűzoltó Egylet parancsnokságnak a május 11-én és június 2-án kiűtött tűzvész alkalmával a tűzoltó fecskendők és lajtok kiszállítása céljából fogataikkal elsőként megjelentekről szóló jelentése. – (*Első tüzesetnél elsőként Böhm Béla fogatával megjelent Fábrián József kocsis 5 forint, másodikként Böhm Béla fogatával megjelent Eczet Lajos kocsis 3 forint, a második tüzesetnél elsőként Szalay István fogatával megjelent Liszina András kocsis 5 forint, másodikként Weiszenbacher János fogatával megjelent Baksa Gáspár kocsis 3 forint, harmadikként Weiszenbacher János fogatával megjelent Csoma József*

kocsis 2 forint, az első tüzesetnél harmadikként, a második tüzesetnél negyedikként Lóska György fogatával megjelent Zsélyi Ferenc kocsis 3 forint jutalmat kaptak.) [195-196. p.]

140. Licktner József volt endrefalvai lakosnak Salgótarján nagyközségben letelepedés engedélyezése iránti kérvénye. – (Engedélyezték.) [196. p.]

141. Rothmüller Károly pécsi lakosnak Salgótarján nagyközségben letelepedés engedélyezése iránti kérvénye. – (Pécs város 1895. februárban adta ki az igazolást, azonban az azóta eltelt időről nincs igazolása, ezért a pótlásra 30 napos határidőt adtak.) [196-197. p.]

142. Olvastatott a Torontál vármegyei jegyzői szakiskolát fenntartó jegyzői egyesület elnökségének a szakiskola stypendium [ösztöndíj] alapja gyarapítására küldött felhívása. – (10 forintot szavaztak meg.) [197-198. p.]

143. Olvastatott a Salgótarjáni Tantestületnek az elemi népiskolák tanulóinak millenniumi ünnepélyi költségeihez való hozzájárulásért nyilvánított köszönete. – (Tudomásul vették.) [198. p.]

144. Olvastatott Oláh Ignác salgótarjáni lakos, cigánybírónak fizetés megállapítása iránt beadott kérvénye. – (Bár a községnek nem szabályszerű alkalmazottja, de a szabályrendelet megengedi a szolgaszemélyzet közötti szerepeltetését, ezért évi 30 forintot állapítottak meg 1896. július 1-től, és ezt a szabályrendeletbe is bevezették.) [198-199. p.]

145. Olvastatott Makróczy Gusztávné salgótarjáni lakosnak 260 forint kárpótlás megtérítése iránti kérvénye. – (Elutasították, mert a megkötött szerződéstől nem térhettek el.) [199. p.]

146. Olvastatott Pap János községi főjegyző és Kovács Antal aljegyzőnek június 6-10. közötti szabadság iránti kérelme. – (Engedélyezték és a jegyzői teendőik ellátásával Eisenkolb Ivor segédjegyzőt bízták meg.) [199-200. p.]

147. Pap János községi főjegyző a múlt év december 19-én, utazás közben történt balesetből eredt sérülései következtében gyógyfürdőre később meghatározandó időben megkezdendő, ötheti szabadságot kér. – (Engedélyezték és a költségekre 200 forintot szavaztak meg.) [részletes indoklás] [200-201. p.]

148. Olvastatott Pap János községi főjegyzőnek fizetési előleg iránti kérelme. – (Részben a balesetből eredő gyógyfürdői kiadások, részben a millenniumi törvény június 14-i kihirdetésének ünnepélyesebbé tétele miatt készített díszruha kiadásai miatt a községi ital és fogyasztási adó beszédési járuléka terhére 500 forint kifizetését szavazták meg, melyet utólagosan a járulék kifizetésekor számolnak el.) [202-203. p.]

149. Előterjesztették a múlt közgyűlés óta érkezett 14-16. számú vármegyei Hivatalos Értesítőket. – (Tudomásul vették.) [203. p.]

150. A belügyminiszternek a községi vadászati jog bérbeadása körül észlelt törvényellenes eljárások és visszaélések meggátolásáról kiadott 7739-IV-a számú körrendelete. – (Tudomásul vették.) [203-204. p.]

151. Olvastatott a Salgótarjáni Ipartestület elnökségének az ezredéves kiállítás megtekintésére, Budapestre küldendő iparos segédek költségeire adomány kiutalása iránti kérvénye. – (A 20 iparos segéd utazásához 100 forinttal járultak hozzá.) [204-205. p.]

152. Előterjesztették a millenniumi bizottság jelentését, és azzal kapcsolatos indítványokat: 1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a hazánk ezredéves fennállásának emlékére alkotott törvény kihirdetését június 28-ra halasztja el. Június 14-én az Acélgyárban, 21-én pedig a kőszénbánya társulatnál lesz fizetés, az ezek alkalmával szokásos rendellenességek a díszközgyűlésre zavarólag hatnának, valamint azért, mert a gyűlés helyéül kedvezőtlen idő esetére kijelölt tanácsteremben a villanyvilágítási munkálatok addig fejezhetők be. 2. A díszközgyűlésen elfogadandó indítványként határozza el a közgyűlés, hogy a király és a királyné legutóbbi arcképeit a tanácsterem számára beszerzi. Hazánk ezeréves fennállásának emlékére a községi kórházalap javára 5 egymás után következő éven át évi 800 forinttal törlesztendő 4000 forintos alapítványt tesz. A királyhoz és királynéhez hódoló feliratot intéz. – (A díszközgyűlés

elhalasztását elfogadták, az indítványokat a következő közgyűlés napirendjére vették.) [205-206. p.]

1896. június 25. (VII., rendkívüli) [206-239. p.]

Jelen vannak: Barella Henrik elnök, községi bíró, Jónásch Antal az RMSTV Rt képviselője, Löllbach Gusztáv az SKB Rt képviselője, Perné Ferenc, Szalay István, Szilárdy Ödön, Unger Gusztáv, Auerhammer János állatorvos, Fülep István tanácsnok, Herczeg János helyettes bíró, Hricsovsky András tanácsnok, Lövinger Rezső községi orvos, Pap János községi főjegyző, Plachy József járási főszolgabíró

153. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. – *(Szilárdy Ödön, Szalay István)* [209. p.]

154. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. – *(Jóváhagyták.)* [210. p.]

155. A vármegye törvényhatósági bizottságának a községi bíró fizetéséről, és a hivatalos óráinak megállapításáról hozott községi 376. és 430/1895. számú határozatokat, illetve a községi szervezeti szabályrendelet 118. és 121.§-ait módosító pótszabályrendeletet némi eltéréssel jóváhagyó 116/1896. számú határozata. – *(A határozat azon része ellen fellebbezéssel éltek a belügyminiszterhez, hogy a bíró fizetését csak 1896. július 1-jei hatállyal hagyták jóvá, nem pedig 1895. november 1-től, amikortól hivatalos óráit kiterjesztették.)* [részletes indoklás] [210-215. p.]

156. A vármegye törvényhatósági bizottságának a községi óvoda telek és épület vételéről, és az épület átalakításáról hozott községi 374., 431. és 475/1895., illetve 10. és 34/1896. számú határozatot, valamint az azok alapján kötött adás-vételi szerződést, átalakítási tervet és költségvetést jóváhagyó 119/1896. számú határozata. – *(Tudomásul vették, és további intézkedésre kiadták a községi építkezési bizottságnak.)* [216-218. p.]

157. A vármegye törvényhatósági bizottságának Salgótarján nagyközség belterületén közkutak építéséről, és építési telek megszerzéséről hozott községi 88/1896. számú határozat elvi jóváhagyását kimondó 120/1896. számú határozata. – *(Tudomásul vették, és felkérték a községi mérnököt, hogy a Pécskő utcai közkút tervét és költségvetését készítse el.)* [218. p.]

158. A vármegye törvényhatósági bizottságának a közbúvághíd használati és marha- és hússzemlézeti díjaknak 1896. évre kezeléséről, és a kezelési díjak megállapításáról hozott községi 435. és 468/1895. számú határozatokat jóváhagyó 121/1896. számú határozata. – *(Tudomásul vették.)* [218-219. p.]

159. A vármegye törvényhatósági bizottságának a Szalay-féle belsőség mellett fekvő, és a vármegye tulajdonát képező vízlevezető csatorna területének a község részére eladása iránt községi 204/1895. számú határozat alapján beadott kérvényre vonatkozó 122/1896. számú határozata. Eszerint a vármegye feltétlen tulajdonjoga fel nem adható a kérdéses területen, mert az ott épült vízlevezető árok a Losonc-Füleke-Heves-i törvényhatósági közúton, a salgótarjáni községhez közvetlen szomszédságában levő átereszen át folyó víz levezetésére szolgál. Mindazon által a kérdéses nyílt vízelvezető ároknak befedése közlekedési és egészségügyi szempontból Salgótarján nagyközség által saját költségén történne, ezért felhatalmazta a vármegye alispánját, hogy az előzetesen bemutatott terv jóváhagyása esetén, a tulajdonjog épségben tartása mellett, az engedélyt megadja. – *(Tudomásul vették, és a községi építkezési bizottságnak kiadták.)* [219-220. p.]

160. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a Budapesten tartandó II. egyetemes tanügyi kongresszusra felutazó tanítók és tanítónők költségeit megállapító 129/1896. számú határozatát, és ezzel kapcsolatban a községi óvónők hasonló módon leendő segélyezése iránti kérelmet, azon jelentéssel, hogy a jelzett határozat ellen észrevétel be nem adatott. – *(Jóváhagyták azzal a kiegészítéssel, hogy Zeleznik Gyuláné óvónő mellett a később megválasztott Perné Valéria és Bódi Gizella óvónők is részesülnek a fejenkénti 30 forintos támogatásban.)* [220-222. p.]

161. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek az 1896. évi községi (vicinális) közmunka kivetéséről hozott 132/1896. számú határozatát, és annak alapján az egyéni kivetést, azon jelentéssel, hogy sem a határozat, sem a kivetés ellen észrevétel be nem adatott. – *(Jóváhagyták.)* [222-224. p.]
162. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek az 1896. évre szóló tűzvédadó megállapításáról hozott 136/1896. számú határozatát, és az azzal elfogadott egyéni kivetést, azon jelentéssel, hogy az ellen észrevétel be nem adatott. – *(Jóváhagyták.)* [224-225. p.]
163. Előterjesztették a községi képviselő-testületnek a járdaépítési költségek 1896. évre esedékes részét megállapító 137/1896. számú határozatát, és az egyéni kivetést, azon jelentéssel, hogy azok ellen észrevétel be nem adatott. – *(Jóváhagyták.)* [225-227. p.]
164. Pap János községi főjegyző bejelenti, hogy a király Borbély Lajos községi képviselőt, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt vezérigazgatóját, a harmadosztályú vaskorona renddel, Kohányi Kálmán községi képviselőt, a MÁV ellenőret és Salgótarján állomásfőnökét pedig az arany érdemkereszttel tüntette ki. – *(Jegyzőkönyvileg üdvözölték.)* [227-228. p.]
165. Előterjesztés a községi képviselő-testületnek június 28-án tartandó millenniumi díszközgyűlésen elfogadó indítványokról. – *(Nem fogadták el a király és királyné arcképeinek beszerzésére vonatkozó indítványt, mert az 1879-ben beszerzett képek jó állapotban vannak, viszont elfogadták a feliratot és a kórházalap javára teendő befizetés előterjesztését.)* [228-229. p.]
166. Előjárósági előterjesztés a községben újabban fellépett sertésvészről. – *(Utasították az előjáróságot a legszigorúbb intézkedések megtételére.)* [229. p.]
167. A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt nép- és iparostanonc iskoláinak 1895/96. tanévi millenniumi értesítője. – *(Tudomásul vették.)* [229. p.]
168. Olvastatott Zeleznik Gyula és Kovács József községi írnokok, valamint Pap Zsigmond községi végrehajtónak, nyugdíjképeség elnyerése céljából, segédjegyzői minősítés megállapítása iránti kérelmük. – *(Mivel a nagyközségnek nem volt segélyalapja, ezért elfogadták a szervezeti szabályrendelet módosítását, mely szerint a jegyzői képzéshez kötött segéd és kezelői állásoknál elismerik a segédjegyzői minősítést.)* [részletes indoklás] [229-230. p.]
169. Olvastatott a Salgótarjáni Önkéntes Tűzoltó Egylet parancsnokságának a millennium alkalmából Budapesten tartandó országos tűzoltó kongresszusra kiküldendő tagok költségeinek fedezése iránti kérvénye, valamint a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségének meghívó körlevele. – *(A tűzoltó tanfolyamra szánt összeggel, 170 forinttal járultak hozzá.)* [részletes indoklás] [230-233. p.]
170. A vármegye törvényhatósági bizottságának a község területén működő tanítók, tanítónők és községi alkalmazottak millenniumi jutalmazásáról hozott községi 122/1896. számú határozatot módosító 248/1896. számú határozata. – *(Fellebbeztek a belügyminiszterhez az ellen a módosítás ellen, hogy a társulati tanítókat nem részesíthetik jutalomban, mert kedvezőbb anyagi feltételekkel bírnak, és a társulatoktól külön jutalmat is kaptak.)* [részletes indoklás] [233-237. p.]
171. A vármegye törvényhatósági bizottságának a salgótarjáni tanítók és községi alkalmazottak millenniumi jutalmazásáról hozott községi 122/1896. számú határozatot részben jóváhagyó 248/1896. számú határozata. – *(Utasították a községi bírót, hogy a felekezeti tanítók és községi alkalmazottak részére jóváhagyott 990 forint 50 krajcárt fizesse ki.)* [237-238. p.]
172. Olvastatott Plachy József járási főszolgabírónak Auerhammer János községi állatorvost felfüggesztő, és a községi állatorvosi teendők ellátásával Bolyos Béla járási állatorvost megbízó 4959/1896. számú végzése. – *(Tudomásul vették, de a főszolgabíró állásfoglalását kérték, hogy a fegyelmi ügy lezárásáig a községi állatorvost éves 150 forintos fizetésének egyharmad része illeti csak, vagy a marha- és hússzemlézeti díjak egyharmad része is.)* [238-239. p.]

173. Előterjesztették a 17-18. számú vármegyei Hivatalos Értesítőket. – *(Tudomásul vették.)*
[239. p.]